Programování se sdílenou pamětí OpenMP sekce a tasky AVS – Architektury výpočetních systémů Týden 8, 2024/2025

Jirka Jaroš

Vysoké učení technické v Brně, Fakulta informačních technologií Božetěchova 1/2, 612 66 Brno - Královo Pole jarosjir@fit.vutbr.cz

OpenMP Direktivy kompilátoru

PARALELNÍ SEKCE

Paralelní OpenMP sekce

- Sekce určují úseky kódu, které mohou běžet paralelně.
- Každá sekce je provedena jen jednou nějakým vláknem v týmu.
- Sekcí může být více než vláken, ale pak nemůžeme mezi sekcemi komunikovat stylem producent -> konzument!
- Počet sekcí nelze měnit dynamicky za chodu programu.

```
#pragma omp sections [clause[ clause] ...]
{
    #pragma omp section
    {work1();}
    #pragma omp section
    {work2();
        work3();}
    #pragma omp section
    {work4();}
    */* implicitní bariéra pokud se nepoužije nowait **/

private (list)
    firstprivate (list)
    reduction (operator: list)
    nowait
    {work4();}
}
```

Využití sekcí

- Pipeline, producent/konzument, Master-Workers, offload zpracování na GPU/XeonPhi...
- Data mezi sekcemi předávána pomocí sdílených bufferů strážených kritickými sekcemi.
- Pomocí nested paralelizmu je možné přiřadit více vláken jedné sekci.

	Input Thread	Processing Thread(s)	Output Thread
	0		
Time	1	0	
	2	1	0
	3	2	1
	4	3	2
	5	4	3
		5	4
4	,		5

Překrytí I/O a výpočtu pomocí sekcí

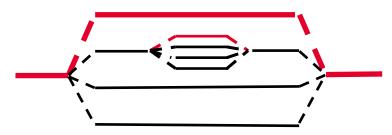


```
#pragma omp parallel sections | num threads(3)
   #pragma omp section
    for (int i=0; i<N; i++) {
        (void) read input(i);
                                            Input Thread
        (void) signal read(i);
   #pragma omp section
    for (int i=0; i<N; i++) {
        (void) wait read(i);
                                            Processing Thread(s)
        (void) process data(i);
        (void) signal processed(i);
   #pragma omp section
    for (int i=0; i<N; i++) {
        (void) wait processed(i);
                                            Output Thread
        (void) write output(i);
} /*-- End of parallel sections --*/
```

Vnořený paralelismus

- Direktiva parallel uvnitř jiného parallel stanoví dynamicky nový vnořený tým vláken.
   U současných implementací je tým omezen na 1 vlákno (default) a úroveň zanoření na 1.
- Toto chování lze změnit
  - o nastavením proměnné prostředí OMP_NESTED na TRUE
  - o voláním funkce dyn. knihovny omp_set_nested();
  - aktuální stav lze zjistit pomocí omp_get_nested();
- Vlákno které dorazí k direktivě parallel se stává novým master vláknem pro vnořenou část.
  - o Pokud se ve vnořené paralelní oblasti zeptám na počet vláken, získaná hodnota je pro tuto úroveň!
  - Abych zjistil kolik je celkem všech vláken na všech úrovních, musím tuto funkci zavolat všude a pak redukcí sumarizovat, případně pomocí prefix-scanu zjistit svoje globální ID

I Direktiva Single: zpracování jedním vláknem

- Není to nutně hlavním vláknem (master), ale prvním vláknem, které dojde k direktivě single.
- Užitečné pro tisk zpráv o postupu řešení, vstup dat, přidělování tasků.
- Obsahuje implicitní bariéru pokud se nepoužije nowait.

```
#pragma omp single [clause[ clause] ...]
    printf ("Work done.\n");
    private(list), firstprivate(list),
    nowait, copyprivate(list)
```

vlákno single zpřístupní svoje privátní proměnné ostatním vláknům v týmu (broadcast)

I Příklad na single s copyprivate


```
#include <omp.h>
void input params(int, int); // Read commandline params
void do work(int, int);
void main() {
  int Nsize, choice;
  #pragma omp parallel private(Nsize, choice)
    #pragma omp single copyprivate(Nsize, choice)
       input params (Nsize, choice)
                                         Broadcast private
     // implicitní bariera
    do work (Nsize, choice);
                                         proměnných všem
```

I Direktiva master

#pragma omp master strukturovaný blok

- Označuje blok kódu v rámci paralelní oblasti, který je proveden jen hlavním vláknem.
- Ostatní vlákna blok přeskočí a nemusí ani dojít k této direktivě.
- Na rozdíl od single neobsahuje implicitní bariéru na konci bloku.
- Použití:
  - o pro omezení I/O operací jen na hlavní vlákno
  - o pro přístup do jeho threadprivate proměnných
  - o generování tasků,...

Pravidla používání direktiv sdílení práce: (for, sections, single)

- K příkazu musí dojít všechna vlákna nebo žádné.
- Každé vlákno musí projít sérii příkazů sdílení práce ve stejném pořadí.
- Není dovoleno skočit dovnitř nebo ven z bloku spojeného s tímto příkazem (jedině exit()).
- Vnořování příkazů sdílení práce je nelegální.
- Příkazy sdílení práce nesmí uvnitř obsahovat bariéru.
- Mají implicitní bariéru nebo nowait na konci.
- Direktivy sdílení práce mohou být sirotci.

Dynamická vlákna

- Dovolují během sériové části programu automaticky přenastavit počet vláken tak, aby byl roven počtu použitelných jader a to dynamicky, podle aktuální zátěže systému např.
- v multiprogramovém prostředí, kde běží více aplikací/uživatelů současně.
- Počet vláken se nemůže změnit v době provádění paralelní oblasti.
- Nastavení počet vláken = počet jader:
   omp set num threads (omp get num procs())
- Nastavení dynamických vláken pro celý program:

```
setenv OMP_DYNAMIC (TRUE, FALSE)
```

Povolení/zákaz dynamických vláken za běhu:

```
void omp set dynamic(int) (0, 1)
```

Dotaz jsou-li dynamická vlákna povolena/zakázána:

```
int omp_get_dynamic(void) (0, 1)
```

I Funkce knihovny OpenMP a proměnné prostředí

Name **Functionality** omp set num threads Set number of threads Return number of threads in team omp get num threads omp_get_max_threads Return maximum number of threads omp get thread num Get thread ID omp get num procs Return maximum number of processors omp_in_parallel Check whether in parallel region omp set dynamic Activate dynamic thread adjustment (but implementation is free to ignore this) Check for dynamic thread adjustment omp get dynamic omp set nested Activate nested parallelism (but implementation is free ignore this) Check for nested parallelism omp get nested Returns wall clock time omp_get_wtime Number of seconds between clock ticks omp get wtick

OMP_NUM_THREADS positive number
OMP_DYNAMIC TRUE or FALSE
OMP_NESTED TRUE or FALSE
OMP_SCHEDULE "static,2"
OMP_PROC_BIND TRUE, FALSE, CLOSE,...
(obslužný systém ne/bude přesunovat vlákna mezi jádry)
OMP_DISPLAY_ENV TRUE or FALSE

plus další ...

OpenMP Direktivy kompilátoru

TASKY

Direktiva sdílení práce task

firstprivate (list)

- Task (úloha) má kód, datové prostředí (svoje data), interní řídicí proměnné a přiřazené vlákno.
- Jedno vlákno může generovat tasky a ty jsou pak prováděny vlákny týmu v neurčeném pořadí (nezávisle na sobě).
- Umožňuje paralelizaci smyček while, rekurzivních výpočtů, ...

#pragma omp task [clause[clause] ...]

```
dovětky definují datové prostředí tasku:

default (shared | none)
private (list)
```

shared (list) a další... (mergeable, final, untied)

- Vlákno, které dojde k direktivě task vygeneruje novou instanci tasku, zabalí kód a data pro provedení.
- Pro každou private a firstprivate proměnnou je alokována paměť, hodnota firstprivate proměnné je inicializována hodnotou původní proměnné před direktivou task.
- Nějaké vlákno v paralelní oblasti pak provede task, obslužné prostředí zařídí okamžité nebo pozdější provedení.

I Shared a private proměnné u tasků

- Proměnné, které jsou privátní na vstupu do tasku, jsou uvnitř tasku implicitně firstprivate.
- Sdílené proměnné před direktivou task zůstávají sdílené i uvnitř tasku.
- Chceme-li dostat nějaký výsledek z tasku ven, musíme přes sdílenou proměnou.
- Proměnné deklarované
   v tasku jsou privátní,
   v tasku sirotku firstprivate.

```
int b, c;
#pragma omp parallel private (b)
  int d;
#pragma omp task
    int e
    b =
              firstprivate
    c =
              shared
    d =
              firstprivate
              private
    e =
```

Příklad tvorby tasků


```
Zde se vytvoří vlákna.
#pragma omp parallel ←
                                Pouze master vlákno projde tuto část
  #pragma omp master ←
                                a vyrobí 3 tasky.
    #pragma omp task
    fred();
                                3 nezávislé úlohy.
    #pragma omp task ←
    daisy();
                                Ostatní vlákna nečekají a hned jdou
                               zpracovávat.
    #pragma omp task
    billy();
                                Zde je frotna čekajících tasků. V
                                tomto bodě je garantováno
                                dokončení všech tasků.
```

I Příklad na tasky: Průchod vázaným seznamem


```
Jedno vlákno bude řídit smyčku while,
my pointer = listhead;
                                    generovat tasky pro další vlákna
#pragma omp parallel
                                    týmu
                                        my pointer musí být firstprivate,
  #pragma omp single nowait
                                        aby každý task měl def. svou hodnotu
    while (my pointer)
                                                              blok 1
      #pragma omp task firstprivate(my pointer)
                                                              blok 2
        do independent work (my pointer);
      my pointer = my pointer->next;
                                                              blok 3
   // end of single - bariéra potlačena (nowait)
} // end of parallel region - implicitní bariéra
                        Všechny tasky dokončí zde
```

I Kdy je task dokončen?

T FIT

- Na vláknové barieře (implicitní nebo explicitní)
  - Všechny tasky vygenerované v jednom paralelním regionu, dokončí v tomtéž regionu.
- Na direktivě taskwait
  - Čeká se na dokončení všech tasků definovaných v aktuálním tasku.
  - Platí pouze pro tasky vygenerované v tomto tasku, tedy neplatí pro následníky.
- Na konci taskgroup regionu
  - Čeká se na všechny tasky generované z tohoto tasku, tedy i následníky.

```
#pragma omp parallel
  #pragma omp master
    #pragma omp task
    fred();
    #pragma omp task
    daisy();
    #pragma omp taskwait
    #pragma omp task
    billy();
       fred() a daisy()
       dokončit dříve než
       billy()začne
```

I Fibonacciova čísla sekvenčně – rekurzivně

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
fib(n)	0	1	1	2	3	5	8	13	21	34	55

```
if (n<2) return n;
```

Sekvenčně:

```
int seqfib(const int n)
{
  int x, y;
  if (n < 2) return n;

  x = seqfib(n - 1);
  y = seqfib(n - 2);
  return x + y;
}</pre>
```

Jakmile je dosaženo jisté hodnoty *n*, je lépe počítat fib(n) sekvenčně a režii tasků v OpenMP vynechat:

if ($n \le 30$) return seqfib(n);

I Fibonacciova čísla paralelně s tasky

```
T FIT
```

```
pozastav rodič.
int main (int argc,
                                  int fib (int n)
                                                         task, až dokončí
          char **argv)
                                                         dceřiné tasky
                                    int x, y;
 int n, result;
                                    if (n < 2) return n;
 n = atoi (argv[1]);
                                    if (n \le 30) return seqfit(n);
  #pragma omp parallel
                                  #pragma omp task shared(x)
    #pragma omp single
                                       x = fib(n-1);
                                  #pragma omp task shared(y)
     result = fib(n);
                                       y = fib(n-2);
                                  #pragma omp taskwait
  printf ("fib(%d)=%d\n",
                                       return x+y;
            n, result);
                                    x+y musí být přístupné –
                                    shared, default je firstprivate
```

Závislosti mezi tasky

- Závislosti mezi tasky lze specifikovat pomocí sdílených proměnných a klauzule depend.
- Depend (in: var) task se nespustí dokud se nevykonají přechozí tasky, které se odkazují na proměnou var v klauzuli depend (out: var) – závislosti na které se má čekat.

```
#pragma omp task depend (out: a)
    { ... } // writes a

#pragma omp task depend (out: b)
    { ... } // writes b

#pragma omp task depend (in: a, b)
    { ... } // reads a and b
```

• v OpenMP 4.0 lze čekat i na části polí #pragma omp task depend (in: a[1:10]))

Direktiva taskyield – dej přednost...

#include <omp.h>

Umožnuje suspendovat právě probíhající task a nechat běžet jiné

```
void something useful();
void something critical();
void foo(omp lock t * lock, int n)
   for (int i = 0; i < n; i++)
      #pragma omp task
         something useful();
         while( !omp test lock(lock) ) {
            #pragma omp taskyield <
         something critical();
         omp unset lock(lock);
```

The waiting task may be suspended here and allow the executing thread to perform other work. This may also avoid deadlock situations.

Plánování tasků v OpenMP

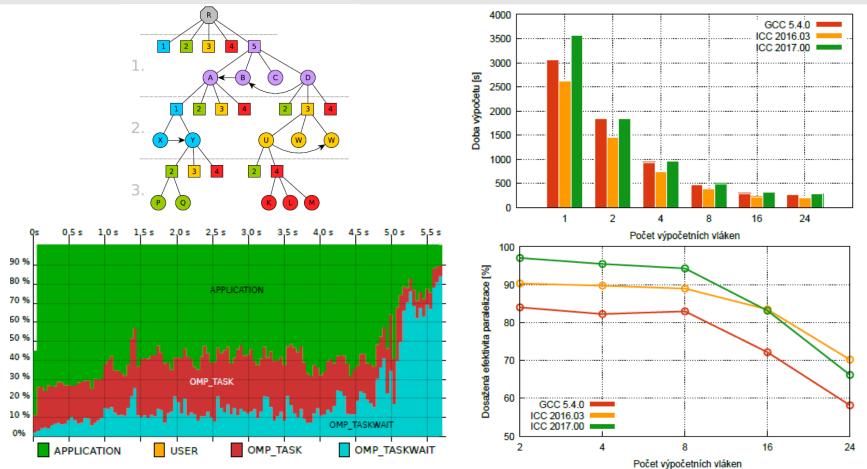
- Tasky jsou implicitně svázány (tied) s vláknem, které je jako první začne vykonávat – ne to které ho vytvoří!
- Platí následující omezení pro plánování vykonání
  - o Pouze vlákno které je svázáno s taskem jej může vykonávat.
  - o Task může být suspendován (přerušen) pouze v tzv. scheduling points
    - Vytvoření tasku, ukončení tasku, taskwait, barrier, taskyield.
  - o Pokud není vlákno suspendováno na barieře, může vykonávající vlákno přeponout pouze k přímému potomku všech tasků svázaných s tímto vláknem.

Tasky lze vytvářet i v režimu untied

- o Task může být převzat jiným vláknem na scheduling pointu.
- o Umožnuje vyšší flexibilitu při implementaci a vyvažování zátěže.
- o Ale:
  - threadprivate proměnné mohou být nedefinované
  - Ptát se na ID vlákna nedává smysl
  - Pozor na kritické sekce

Ukázka škálování a paralelní režie při rekurzivním algoritmu, Salomon 24 jader

OpenMP Direktivy kompilátoru

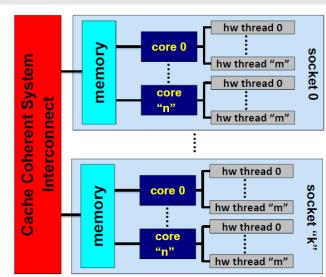
NOVINKY VERZE 4.0/4.5

Afinita vláken – HW model stroje

- Jak mapovat OpenMP vlákna na HW vlákna v systému?
- HW vlákna jsou číslována (/proc/cpuinfo)
- OS může libovolně migrovat OpenMP vlákno přes HW vlákna.
- Vlákna lze i zamknout v rámci tzv. OMP_PLACES pomocí OMP_PROC_BIND nebo proc_bind klauzule.
- Existují 3 abstraktní místa (thread, core, socket)
- Příklady:

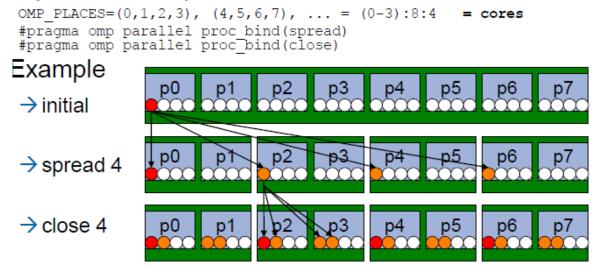
```
OMP_PLACES = "{0, 1, 2}, {5, 6, 7}"
OMP_PLACES = "{0-7}, {8-15}"
OMP_PLACES = threads| cores | sockets
```


Distribuce vláken přes OMP_PLACES

- Proměnná OMP_PROC_BIND udává jak se OpenMP vlákna distribuují přes OMP místa.
  - Master Každé vlákno v týmu je přiřazeno na stejné místo jako master vlákno.
  - Close Přiřadí vlákna z týmu na místa blízká rodičovskému vláknu (blízkost je definována pořadím míst v OMP_PLACES).
    - Využití využít nejprve vlákna na jednom HW jádře/socketu.
  - Spread Round robin distribuce vláken přes všechna místa.
    - Použití všech jader/socketů v systému

I Direktiva Cancel – přerušení vykonávaní vlákna

Cancel – provede přerušení OpenMP regionu

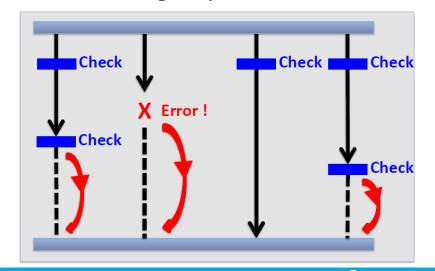
- Vlákno (úloha), které je přerušeno pokračuje ke konci přerušeného regionu
- #pragma omp cancel <construct>
   [if-clause]

Cancellation point – Bod, kde vlákna / úloha testuje jestli má být vykonávání přerušeno

- Buď přerušení nebo pokračování
- Mezi tyto body patří implicitní bariéry, regiony mezi bariérami, cancel regiony, cancellation pointy
- o #pragma omp cancellation point
  <construct>

Podporované konstrukty

- Parallel
- Sections
- For
- Taskgroup

■ Příklad na OpenMP cancel – Je v matici nulový prvek?


```
bool has zero = false;
#pragma omp parallel default(none) shared(matrix, has zero)
   #pragma omp for
   for (int row = 0; row < rows; row++)</pre>
     for (int col = 0; col < cols; col++)</pre>
       if (matrix(row, col) == 0)
         #pragma omp critical
          has zero = true;
                                                Zde přerušíme výpočet
         #pragma omp cancel for ←
                                                Zde se ostatní vlákna dozví, že
    #pragma omp cancellation point for ←
                                                mají ukončit výpočet
```

OpenMP cancel – Vyhledávání v binárním stromu


```
void search parallel(btree *t,
element e, bool* present)
  #pragma omp parallel
    #pragma omp master
      #pragma omp taskgroup
        search(t, e, present]);
        Taskgroup zajistí
        zrušení všech
        vygenerovaných tasků
        v této oblasti
```

```
void search (btree *t, element e, bool*
present)
  if (t->element == e)
   #pragma omp cancel taskgroup
   *present = true;
                     Task se vždy dokončí celý.
  if (t->left)
    #pragma omp task
    search(t->left, e, present);
  if (t->right)
    #pragma omp task
    search(t->right, e, present);
```

Pokračování příště